

32001D0235

L 85/13

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

24.3.2001

DECYZJA RADY
z dnia 8 marca 2001 r.
w sprawie zasad, priorytetów, celów pośrednich i warunków zawartych w „partnerstwie dla członkostwa” z Republiką Turcji

(2001/235/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

spełnienia kryteriów kopenhaskich. W przypadku niedopełnienia istotnego elementu Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może podjąć właściwe kroki w odniesieniu do wszelkiej pomocy przedakcesyjnej.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 390/2001 z dnia 26 lutego 2001 r. w sprawie pomocy dla Turcji w ramach strategii przedakcesyjnej, w szczególności w sprawie ustanowienia „partnerstwa dla członkostwa” ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 2,

(4) Rada Stowarzyszenia WE-Turcja postanowiła, że w przypadku Turcji wdrażanie „partnerstwa dla członkostwa” będzie monitorowane przez właściwe organy Układu o stowarzyszeniu.

uwzględniając wniosek Komisji,

(5) Sprawozdanie Okresowe Komisji za 2000 r. przedstawiło obiektywną analizę przygotowań Turcji do członkostwa oraz określiło priorytetowe obszary wymagające dalszej pracy.

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rada Europejska w Helsinkach stwierdziła: Turcja jest państwem kandydującym wyznaczonym do przyłączenia do Unii na podstawie tych samych kryteriów, jakie mają zastosowanie do innych państw kandydujących. Opierając się na istniejącej strategii europejskiej Turcja, podobnie jak inne państwa kandydujące, będzie korzystała ze strategii przedakcesyjnej w stymulowaniu i wspieraniu swoich reform. „Partnerstwo dla członkostwa”, jako kluczowy element tej strategii, zostanie sporządzone w oparciu o uprzednie konkluzje Rady Europejskiej.

(6) Aby przygotować się do członkostwa Turcja powinna przygotować krajowy program dla przyjęcia dorobku. Program ten powinien określać harmonogram realizacji priorytetów i osiągnięcia celów pośrednich ustanowionych w „partnerstwie dla członkostwa”,

(2) Rozporządzenie (WE) nr 390/2001 przewiduje, że Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną i na wniosek Komisji, podejmuje decyzję w sprawie zasad, priorytetów, celów pośrednich oraz warunków zawartych w przedłożonym Turcji „partnerstwie dla członkostwa”, jak również w sprawie mających do niego zastosowanie kolejnych istotnych dostosowań.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 390/2001, zasady, priorytety, cele pośrednie i warunki zawarte w „partnerstwie dla członkostwa” dla Turcji zostają sformułowane w Załączniku stanowiącym integralną część niniejszej decyzji.

Artykuł 2

(3) Pomoc wspólnotowa zależy od spełnienia istotnych warunków, w szczególności od postępu w kierunku

Wdrażanie „partnerstwa dla członkostwa” podlega monitorowaniu przez właściwe organy Układu o Stowarzyszeniu oraz właściwym organom Rady, którym Komisja regularnie składa sprawozdania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 58 z 28.2.2001, str. 1.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 8 marca 2001 r.

W imieniu Rady

K. LARSSON

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

TURCJA: 2000 „PARTNERSTWO DLA CZŁONKOSTWA”

1. WPROWADZENIE

Rada Europejska w Helsinkach (w dniach 10 i 11 grudnia 1999 r.) z zadowoleniem przyjęła pozytywne postępy w Turcji, jak również jej zamiar kontynuowania reform w kierunku spełnienia kryteriów kopenhaskich. Turcja jest krajem kandydującym wyznaczonym do przyłączenia do Unii na podstawie tych samych kryteriów, jakie mają zastosowanie do innych krajów kandydujących.

Na posiedzeniu w Helsinkach Rada Europejska postanowiła, że „partnerstwo dla członkostwa” zostanie sporządzone „na bazie uprzednich wniosków Rady Europejskiej”. Powinno ono zawierać priorytety, na których mają się koncentrować przygotowania do przystąpienia w świetle kryteriów politycznych i gospodarczych oraz obowiązków Państwa Członkowskiego, a także krajowy program dla przyjęcia dorobku.

Na posiedzeniu w Luksemburgu w grudniu 1997 r. Rada Europejska postanowiła, że „partnerstwo dla członkostwa” będzie kluczowym elementem wzmocnionej strategii przedakcesyjnej, mobilizującym w jednolitych ramach wszelkie formy pomocy udzielanej krajom kandydującym. W ten sposób UE ukierunkowuje swoją pomoc na szczególne potrzeby każdego z kandydatów, aby wspierać ich w przezwyciężaniu szczególnych problemów związanych z przystąpieniem.

W pełnej zgodności z tym podejściem dnia 26 lipca 2000 r. Komisja zaproponowała rozporządzenie w sprawie ustanowienia jednolitych ram dla koordynowania wszelkich źródeł pomocy finansowej UE dla Turcji w okresie przedakcesyjnym, w szczególności w sprawie ustanowienia „partnerstwa dla członkostwa”. To rozporządzenie ramowe dla Turcji jest wzorowane na rozporządzeniu dotyczącym 10 krajów kandydujących Europy Środkowej i Wschodniej (rozporządzenie Rady (WE) nr 622/98 (Dz.U. L 85 z 20.3.1998, str. 1).

Pierwsze „partnerstwo dla członkostwa” zostanie przewidziane w rozporządzeniu Rady w sprawie ustanowienia „partnerstwa dla członkostwa” dla Turcji. Niniejsze „partnerstwo dla członkostwa” stanowi wniosek Komisji po konsultacji z Turcją i w oparciu o zasady, priorytety, cele pośrednie oraz warunki określone przez Radę. Bierze ono pod uwagę analizę sprawozdania okresowego sporządzonego przez Turcję pod kątem jej członkostwa.

2. CELE

Celem „partnerstwa dla członkostwa” jest określenie jednolitych ram dla priorytetowych obszarów wymagających dalszej pracy określonej w Sprawozdaniu Okresowym Komisji za rok 2000 w sprawie postępu Turcji w kierunku uzyskania członkostwa w Unii Europejskiej, dostępnych środków finansowych na pomoc dla Turcji w celu wdrożenia tych priorytetów i warunków stosowanych do tej pomocy. Niniejsze „partnerstwo dla członkostwa” stanowi podstawę dla kilku instrumentów polityki, które zostaną wykorzystane w celu pomocy państwom kandydującym w ich przygotowaniach do członkostwa. Oczekuje się, że na podstawie niniejszego „partnerstwa dla członkostwa” przed końcem tego roku Turcja przyjmie krajowy program dla przyjęcia dorobku. Nie stanowi on integralnej części niniejszego partnerstwa, lecz zawarte w nim priorytety powinny być z nim zgodne.

3. ZASADY

Główne obszary priorytetowe określone dla każdego kraju kandydującego dotyczą możliwości przyjęcia przez ten kraj zobowiązania spełnienia kryteriów kopenhaskich, które określają, że członkostwo wymaga:

- aby kraj kandydujący osiągnął stabilność swoich instytucji gwarantujących demokrację, państwo prawa, prawa człowieka oraz poszanowanie i ochronę mniejszości narodowych,
- istnienia funkcjonującej gospodarki rynkowej, jak również zdolności do sprostania presji konkurencji oraz siłom rynkowym wewnątrz Unii,
- zdolności do przyjęcia zobowiązań wynikających z członkostwa, w tym przyjęcia założeń unii politycznej, gospodarczej i walutowej.

Na posiedzeniu w Madrycie Rada Europejska podkreśliła potrzebę dostosowania przez kraje kandydujące ich struktur administracyjnych, aby zapewnić harmonijne działanie polityki wspólnotowej po przystąpieniu, zaś na posiedzeniu w Luksemburgu podkreśliła, że włączenie dorobku do ustawodawstwa jest konieczne, ale samo w sobie niewystarczające; konieczne jest zapewnienie rzeczywistego jego stosowania.

Na posiedzeniu w Madrycie Rada Europejska potwierdziła globalny charakter procesu przystąpienia obejmującego 13 krajów kandydujących w jednolitych ramach. Kraje kandydujące uczestniczą w procesie przystąpienia na równych zasadach. Rada Europejska stwierdziła, że muszą one dzielić wartości i cele Unii Europejskiej wymienione w Traktatach. W tym względzie Rada Europejska położyła nacisk na zasadę pokojowego rozstrzygnięcia sporów zgodnie z Kartą Organizacji Narodów Zjednoczonych i przekonywała kraje kandydujące do podjęcia wszelkich starań celem rozwiązywania nierozstrzygniętych sporów i innych związanych z nimi kwestii. Jeśli to nie wystarczy, powinny one w rozsądnym terminie wnieść spór pod rozstrzygnięcie do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Rada Europejska stwierdziła również, że najpóźniej do końca 2004 r. dokona przeglądu sytuacji w sferze nierozstrzygniętych sporów, w szczególności związanego z nimi wpływu na proces przystąpienia oraz w celu wspierania ich rozstrzygnięcia przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości.

Ponadto Rada Europejska podkreśliła, że Turcja odniesie korzyści z strategii przedakcesyjnej w sferze stymulacji i wspierania jej reform, w tym wzmocnionego dialogu politycznego, z podkreśleniem postępów w kierunku spełnienia politycznych kryteriów przystąpienia, ze szczególnym odniesieniem do praw człowieka, jak również do spraw określonych w ust. 4 i ust. 9 lit. a) konkluzji z Helsinek; w tym duchu Unia Europejska zachęca Turcję, wraz z innymi stronami, do kontynuowania wsparcia dla wysiłków Sekretarza Generalnego ONZ, aby pomyślnie zakończyć proces mający na celu całościowe rozstrzygnięcie problemu Cypru.

4. PRIORYTETY I CELE POŚREDNIE

Raporty okresowe Komisji podkreślają zakres starań, jakich kraje kandydujące muszą nadal dokładać w niektórych sferach przygotowań do przystąpienia. Sytuacja wymaga określenia etapów pośrednich w odniesieniu do priorytetów, każdemu z nich mają towarzyszyć dokładne cele wytyczone we współpracy z zainteresowanymi państwami, których osiągnięcie będzie warunkowało zakres udzielanej pomocy i postępy w toczących się z niektórymi krajami negocjacjach oraz otwarcie nowych negocjacji z innymi krajami. Priorytety i cele pośrednie ustalone w ramach „partnerstwa dla członkostwa” dzielą się na dwie grupy – krótko- i średnioterminowe. Do krótkoterminowych zalicza się te, co do których można realnie oczekiwać, że Turcja może zakończyć ich realizację lub zrealizować je w znacznym stopniu do końca 2001 r. Oczekuje się, że realizacja priorytetów zaliczonych do średnioterminowych przekroczy jeden rok, chociaż do prac nad nimi należy przystąpić, jeśli to możliwe, w ciągu 2001 r.

„Partnerstwo dla członkostwa” wyznacza obszary priorytetowe dla przygotowań Turcji do członkostwa. Niemniej jednak Turcja będzie musiała odnieść się do wszystkich spraw określonych w sprawozdaniu okresowym. Jest również istotne, aby Turcja spełniła obowiązek zbliżenia ustawodawstw i wdrożenia dorobku zgodnie z obowiązkami wynikającymi z Układu o stowarzyszeniu, unii celnej i związanych z nimi decyzji Rady Stowarzyszenia WE-Turcja, na przykład w sprawie systemu handlu produktami rolnymi. Należy pamiętać, że włączenie dorobku do ustawodawstwa, nie jest samo w sobie wystarczające; konieczne będzie również zapewnienie, że jest ono rzeczywiście stosowane do tych samych norm jak te, które mają zastosowanie w obrębie Unii. We wszystkich poniżej wymienionych obszarach istnieje potrzeba wiarygodnego, skutecznego wdrożenia i stosowania dorobku.

Przy wykorzystaniu sprawozdania okresowego Komisji zostały zidentyfikowane poniższe priorytety i cele pośrednie dla Turcji:

4.1. Cele krótkoterminowe (2001)

Wzmocniony dialog polityczny i kryteria polityczne

- Zgodnie z konkluzjami z Helsinek, w kontekście dialogu politycznego, wspieranie wysiłków Sekretarza Generalnego ONZ, aby pomyślnie zakończyć proces mający na celu całościowe rozstrzygnięcie problemu Cypru, wymienione w pkt 9 lit. a) konkluzji z Helsinek.
- Umacnianie prawnych i konstytucyjnych gwarancji dla prawa do wolności słowa zgodnie z art. 10 Europejskiej konwencji praw człowieka. Odniesienie się w tym kontekście do sytuacji osób skazanych za wyrażanie opinii bez użycia siły.
- Umacnianie prawnych i konstytucyjnych gwarancji prawa do wolności stowarzyszeń i pokojowych zgromadzeń oraz zachęcanie do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
- Umacnianie przepisów prawa i podejmowanie wszelkich niezbędnych środków w celu wzmocnienia walki z praktykami torturowania oraz zapewnienie zgodności z Europejską konwencją o zapobieganiu torturom.
- Dalsze dostosowywanie procedur prawnych dotyczących zatrzymania przed procesem do przepisów Europejskiej konwencji praw człowieka i do zaleceń Komitetu ds. Zapobiegania Torturom.
- Zwiększanie możliwości prawnego zadośćuczynienia za naruszenie praw człowieka.
- Wzmocnienie szkolenia w kwestii praw człowieka dla urzędników do spraw egzekwowania prawa we wzajemnej współpracy z poszczególnymi krajami i organizacjami międzynarodowymi.
- Doskonalenie funkcjonowania i skuteczności sądownictwa, łącznie z dostosowaniem Trybunału Bezpieczeństwa Państwa, zgodnie z międzynarodowymi standardami. Wzmacnianie szkolenia w szczególności sędziów i prokuratorów w sprawie ustawodawstwa Unii Europejskiej, łącznie z prawodawstwem w dziedzinie praw człowieka.
- Utrzymanie faktycznego moratorium w sprawie kary śmierci.

- Usunięcie wszelkich przepisów prawa zakazujących obywatelom Turcji posługiwania się ich językiem ojczystym w przekazach telewizyjnych i radiowych.
- Rozwijanie całościowego podejścia do zmniejszania różnicowania regionalnego, w szczególności aby poprawić sytuację na południowym wschodzie kraju w celu zwiększenia gospodarczych, społecznych i kulturalnych możliwości wszystkich obywateli.

Kryteria gospodarcze

- Zapewnienie wdrażania bieżących programów reform antyinflacyjnych i strukturalnych uzgodnionych z MFW i Bankiem Światowym, w szczególności zapewnienie kontroli wydatków publicznych.
- Przystąpienie do szybkiego wdrażania reform w sektorze finansowym, mających na celu zagwarantowanie przejrzystości i nadzoru.
- Przygotowanie przedakcesyjnej procedury nadzoru fiskalnego, składającej się z rocznej notyfikacji pozycji podatkowych zgodnie z procedurami UE oraz przedstawienie przedakcesyjnego programu gospodarczego (PPG). Program ten ma na celu przygotowanie kraju do przystąpienia poprzez kompleksowy program gospodarczy.
- Kontynuacja reform rolnictwa.
- Dalsza prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych, z uwzględnieniem czynnika społecznego.

Rynek wewnętrzny

- Prawa własności intelektualnej i przemysłowej; dalsze dostosowanie ustawodawstwa dotyczącego własności intelektualnej oraz wspieranie walki z piractwem.
- Swobodny przepływ towarów: przyspieszenie dostosowania norm europejskich, certyfikacja oraz ocena zgodności i znakowania; przystąpienie do wzmocnienia istniejącego nadzoru rynku oraz struktur oceny zgodności w drodze ich odpowiedniego wyposażenia i szkolenia; przyspieszenie prac odnoszących się do poszczególnych sektorów (środki spożywcze, środki lecznicze, kosmetyki, materiały włókiennicze) oraz przepisy ramowe wdrażające nowe i globalne zasady zbliżania i tworzenie zgodnej z nimi infrastruktury administracyjnej; usuwanie przeszkód technicznych w handlu.
- Konkurencja: przyjęcie ustawodawstwa wyznaczającego obowiązek kontrolowania pomocy państwa w celu zapewnienia podstaw dla przejrzystości i regularnego monitorowania pomocy państwa.
- Zamówienia publiczne: przystąpienie do dostosowania dorobku, w szczególności poprzez nadanie systemowi zamówień publicznych większej przejrzystości i odpowiedzialności.

Opodatkowanie

- Rozpoczęcie dostosowania akcyzy i podatku VAT, w szczególności w odniesieniu do stóp procentowych, zakresu transakcji zwolnionych z podatku, zakresu i struktury opodatkowania; zapewnienie zgodności nowych środków podatkowych z zasadami kodeksu postępowania przy opodatkowaniu podmiotów gospodarczych oraz eliminowanie wszelkich środków dyskryminacyjnych.

Rolnictwo

- Rozwijanie istniejącej księgi wieczystej, systemów identyfikacji zwierząt, systemów „paszportów” roślin oraz poprawa struktur administracyjnych w celu monitorowania rynków rolnych i wprowadzenia środków środowiskowych, strukturalnych oraz środków rozwoju obszarów wiejskich.
- Ustanowienie właściwej strategii dostosowawczej dla legislacji wspólnotowej dotyczącej weterynarii i zdrowia roślin wraz z priorytetowo traktowaną harmonizacją ustawodawstwa w kwestii zwalczania chorób zwierząt i roślin oraz zwiększenie zdolności jego egzekwowania, w szczególności w zakresie analiz laboratoryjnych, środków i organów kontroli.

Rybołówstwo

- Ustanowienie administracyjnych struktur monitorowania eksploatacji zasobów rybołówstwa, rozwój rynkowy i strukturalny poprzez politykę zarządzania zasobami, środki nadzoru i kontroli oraz poprawę rejestru floty rybackiej.

Transport

- Przyjęcie programu dla transpozycji dorobku w dziedzinie transportu.
- Rozpoczęcie dostosowania ustawodawstwa w dziedzinie norm bezpieczeństwa morskiego; wdrożenie i wykonanie norm bezpieczeństwa.

- Przyjęcie planu działań dla transportu morskiego w dziedzinie monitorowania towarzystw klasyfikacyjnych oraz poprawa sprawności działania rejestru floty pływającej pod banderą turecką.
- Rozpoczęcie wzmocnienia administracji morskiej, szczególnie odpowiedzialnej za kontrolę floty pływającej pod banderą turecką.

Statystyka

- Przyjęcie strategii dalszego rozwoju statystyki, w szczególności demograficznej i społecznej, regionalnej, dotyczącej działalności gospodarczej, handlu zagranicznego i rolnictwa.
- Przystosowanie rejestru działalności gospodarczej do norm UE.

Zatrudnienie i sprawy socjalne

- Przyjęcie strategii i szczegółowego programu dostosowania dorobku.
- Dalsze wzmacnianie wysiłków w sferze rozwiązywania problemu pracy dzieci.
- Zapewnienie warunków aktywnego i autonomicznego dialogu społecznego, między innymi poprzez zapewnianie poszanowania praw związków zawodowych oraz przez zniesienie przepisów ograniczających ich działania.
- Wspieranie wysiłków partnerów społecznych zmierzających do rozwijania i wdrażania dorobku.

Energia

- Wdrożenie programu przyjęcia dorobku UE w dziedzinie energii.
- Ustanowienie niezależnego organu regulacyjnego do spraw sektorów energii elektrycznej i gazu; dotowanie tego organu oraz przeznaczenie środków na skuteczne wypełnianie jego zadań.
- Przygotowanie się do ustanowienia wewnętrznego rynku energetycznego, w szczególności dyrektyw dotyczących energii elektrycznej i gazu oraz otwarcie rynków.

Telekomunikacja

- Dostosowanie dorobku UE w dziedzinach licencjonowania połączeń wzajemnych i usługi powszechnej; dalsze precyzowanie potrzeb związanych z liberalizacją.
- Wzmacnianie budowania zdolności organu regulacyjnego, np. wzmocnienie jego zdolności wdrażania regulacji.

Polityka regionalna i koordynacja instrumentów strukturalnych

- Przygotowanie klasyfikacji NUTS zgodnie z zasadami wspólnotowymi.
- Przyjęcie strategii rozwoju skutecznej polityki regionalnej.
- Rozpoczęcie wprowadzania kryteriów polityki regionalnej przy selekcji projektów w procesie planowania w Turcji.

Kultura i polityka audiowizualna

- Rozpoczęcie dostosowania ustawodawstwa w dziedzinie polityki audiowizualnej, w szczególności w odniesieniu do dyrektywy dotyczącej telewizji bez granic.

Środowisko naturalne

- Przyjęcie szczegółowego programu transpozycji dorobku poprzez konkretne dyrektywy.
- Wdrożenie dyrektywy dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko.
- Opracowanie planu finansowania inwestycji (konkretna dyrektywa) opartego na szacunkowych kosztach dostosowania i realnych źródłach corocznego finansowania publicznego i prywatnego.

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

- Opracowanie programów informacyjnych i uświadamiających dotyczących ustawodawstwa i praktyki stosowanych w Unii Europejskiej w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.
- Wzmocnienie walki z przestępczością zorganizowaną, handlem narkotykami i korupcją oraz umacnianie zdolności przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy.

Organy celne

- Dalsze dostosowywanie ustawodawstwa w sprawie stref wolnocłowych oraz zapewnienie egzekwowania nowego kodeksu celnego i jego przepisów wykonawczych.

Wzmocnienie zdolności administracyjnych i sądowiczych

- Poprawa zdolności administracji publicznej do przyjęcia, wdrożenia i zarządzania dorobkiem, w szczególności poprzez szkolenie i właściwą koordynację między ministerstwami, łącznie z rozwijaniem skutecznej kontroli granicznej w celu zapobiegania nielegalnej imigracji i nielegalnemu handlowi ludźmi i narkotykami.
- Przyspieszanie modernizacji administracji publicznej, łącznie ze wzmocnieniem odnośnych instytucji administracyjnych.
- Wzmocnienie funkcji kontroli finansowej, poprawa wydajności pracy administracji celnej i modernizacja administracji podatkowej oraz zwiększenie zdolności przeciwdziałania nadużyciom finansowym; wzmocnienie kontroli weterynaryjnej i fitosanitarnej także na granicach, restrukturyzacja i udoskonalenie administracji kontroli żywności, poprawa działań systemu sądowego i dalsze wspieranie szkolenia urzędników sądowych w dziedzinie prawa wspólnotowego i jego stosowania.
- Przyjęcie prawnych, administracyjnych i budżetowych ram (instrukcja audytu i ślad rewizyjny) w celu zarządzania programem.

4.2. Cele średnioterminowe*Wzmocniony dialog polityczny i kryteria polityczne*

- Zgodnie z konkluzjami z Helsinek, w kontekście dialogu politycznego, w ramach zasady pokojowego rozstrzygania sporów zgodnie z Kartą ONZ, dokładanie starań w celu rozwiązywania nieuregulowanych sporów granicznych i innych związanych z nimi kwestii wymienionych w pkt 4 konkluzji z Helsinek.
- Zagwarantowanie wszystkim osobom pełnego korzystania, bez dyskryminacji i bez względu na język, rasę, kolor, płeć, opinie polityczne, światopogląd lub religię, ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności. Dalsze tworzenie warunków dla korzystania z wolności słowa, sumienia i religii.
- Dokonanie przeglądu tureckiej konstytucji i odnośnego ustawodawstwa w celu zagwarantowania obywatelom tureckim praw i wolności ustanowionych w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka; zapewnienie wdrożenia takich reform prawnych oraz ich zgodności z praktyką w Państwach Członkowskich UE.
- Zniesienie kary śmierci, podpisanie i ratyfikowanie protokołu 6 do Europejskiej konwencji praw człowieka.
- Ratyfikowanie Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych oraz jego fakultatywnego protokołu, a także Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.
- Dostosowanie warunków zatrzymania w więzieniach w celu ich zbliżenia do normy ONZ dotyczącej minimalnych zasad traktowania więźniów oraz do innych norm międzynarodowych.
- Dostosowanie konstytucyjnej roli Rady Bezpieczeństwa Narodowego jako organu doradczego dla rządu, zgodnie z praktyką Państw Członkowskich UE.
- Złagodzenie napiętej sytuacji na południowym wschodzie kraju.
- Zapewnienie zachowania różnorodności kulturowej i zagwarantowanie praw kulturalnych wszystkim obywatelom niezależnie od ich pochodzenia. Przepisy prawa niedopuszczające do korzystania z tych praw powinny zostać zniesione, również w dziedzinie edukacji.

Kryteria gospodarcze

- Zakończenie procesu prywatyzacji.
- Zrealizowanie reform sektorów rolnego i finansowego.
- Zapewnienie ciągłości systemu emerytur i zabezpieczenia społecznego.
- Zapewnienie poprawy ogólnego poziomu edukacji i zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem młodego pokolenia i najmniej uprzywilejowanych regionów.

Rynek wewnętrzny

- Swobodny przepływ towarów: zakończenie dostosowania do dorobku UE; zakończenie dostosowania do norm europejskich; zakończenie wzmacniania istniejących certyfikacji, nadzoru rynku oraz struktur oceny zgodności.

- Prawo spółek: zakończenie dostosowania do dorobku UE.
- Ochrona danych: zakończenie dostosowania i wdrażania ustawodawstwa.
- Swobodny przepływ kapitału: zakończenie dostosowania, w szczególności przez wyeliminowanie ograniczeń wobec inwestorów zagranicznych.
- Konkurencja: zakończenie dostosowania do dorobku UE dotyczącego pomocy państwa łącznie z systemem pomocy regionalnej oraz dostosowania ustawodawstwa dotyczącego monopoli i spółek korzystających z praw specjalnych.
- Zamówienia publiczne: zakończenie dostosowania do dorobku Wspólnoty; zapewnienie jego skutecznego wdrożenia i wykonania.

Opodatkowanie

- Zakończenie dostosowania ustawodawstwa krajowego do dorobku UE.

Rolnictwo

- Zakończenie przygotowań do przyjęcia dorobku w ramach polityki rolnej i rozwoju obszarów wiejskich.
- Modernizacja zakładów przetwórstwa spożywczego (zakłady mięsne, mleczarskie), aby sprostały one normom UE dotyczącym higieny i zdrowia publicznego, oraz dalsze zakładanie placówek badawczych i diagnostycznych.

Rybołówstwo

- Zakończenie rozwoju zdolności do wprowadzania i wykonania wspólnej polityki rybołówstwa.
- Dalsza poprawa całokształtu norm jakości i bezpieczeństwa produktów rybołówstwa w Turcji.

Transport

- Zakończenie dostosowania ustawodawstwa dotyczącego transportu drogowego (dostęp do rynku, bezpieczeństwo drogowe, zasady dotyczące towarów niebezpiecznych i opodatkowanie), kolei, transportu lotniczego (szczególnie bezpieczeństwo lotnicze i kontrola ruchu lotniczego) oraz śródlądowych dróg wodnych (wymogi techniczne dotyczące statków).
- Zapewnienie skutecznego wdrożenia i wykonania ustawodawstwa dotyczącego transportu, szczególnie dotyczącego bezpieczeństwa morskiego.
- Przygotowanie tureckiej floty transportowej (szczególnie morskiej i drogowej) do norm technicznych, co pozwoli na całkowitą integrację z rynkiem wewnętrznym.

Unia gospodarcza i walutowa

- Zmodyfikowanie ustawy w sprawie Banku Centralnego celem dopuszczenia do udziału w Europejskim Systemie Banków Centralnych (ESBC).
- Osiągnięcie pełnej niezależności Banku Centralnego od rządu.

Statystyka

- Przyjęcie zgodnych z normami UE metodologii i praktyki statystycznej, szczególnie w odniesieniu do oceny PKB, zharmonizowanych indeksów cen konsumpcyjnych, wskaźników krótkoterminowych, statystyki społecznej, rejestru działalności gospodarczej i bilansu płatniczego.
- Dalsze dostosowanie statystyki makroekonomicznej do dorobku w dziedzinie statystyki.
- Zapewnienie odpowiedniego szkolenia personelu i poprawa zdolności administracyjnej.

Zatrudnienie i sprawy społeczne

- Usunięcie pozostałych form dyskryminacji kobiet oraz wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
- Wdrożenie ustawodawstwa UE w dziedzinie prawa pracy, równości mężczyzn i kobiet, ochrony zdrowia pracowników oraz bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, wzmocnienie odnośnych struktur administracyjnych oraz tych, które odpowiadają za koordynację zabezpieczenia społecznego.
- Zapewnienie skutecznego wdrożenia i wykonania dorobku w dziedzinie polityki społecznej i zatrudnienia.

- Przygotowanie narodowej strategii zatrudnienia w celu dopuszczenia do późniejszego udziału w Europejskiej strategii na rzecz zatrudnienia, łącznie z rozpoczęciem wspólnego przeglądu zatrudnienia, a w tym kontekście rozwój zdolności do monitorowania rynku pracy i rozwój sytuacji społecznej, w szczególności wpływ trwającej i zwiększającej tempo przemiany strukturalnej.
- Dalszy rozwój ochrony socjalnej, w szczególności przez konsolidację reformy systemu zabezpieczenia społecznego, aby umożliwić jego trwałość finansową z jednoczesnym wzmocnieniem sieci bezpieczeństwa socjalnego.

Energia

- Restrukturyzacja zakładów energetycznych i dalsze otwarcie różnych sektorów; wzmocnienie struktur administracyjnych i regulacyjnych.
- Zakończenie dostosowania ustawodawstwa krajowego do dorobku UE.

Telekomunikacja

- Zakończenie transpozycji ustawodawstwa wspólnotowego.
- Rozwijanie wszechstronnej polityki wobec całego sektora komunikacji.

Polityka regionalna i koordynacja instrumentów strukturalnych

- Rozwijanie krajowej polityki dla spójności gospodarczej i społecznej w celu zmniejszania zróżnicowania wewnętrznego, łącznie z wieloletnimi procedurami budżetowymi i ustanowieniem struktur monitorowania, szacowania i oceny.

Kultura i polityka audiowizualna

- Zakończenie dostosowania ustawodawstwa audiowizualnego i wzmocnienie zdolności niezależnych organów regulacyjnych do spraw radia i telewizji.

Środowisko naturalne

- Wdrożenie i stosowanie dorobku UE w zakresie środowiska naturalnego, szczególnie poprzez rozwój ramowego i sektorowego ustawodawstwa wraz ze wzmocnieniem zdolności instytucjonalnej, administracyjnej oraz zdolności monitorowania dla zapewnienia ochrony środowiska.
- Wdrożenie dorobku ze szczególnym uwzględnieniem ustawodawstwa ramowego, ustawodawstwa horyzontalnego oraz ustawodawstwa w sprawie ochrony przyrody, jakości wody i zarządzania odpadami; wdrożenie strategii zarządzania odpadami.
- Ustanowienie sieci monitorowania i procedur udzielania zezwoleń, jak również inspektoratów środowiskowych, łącznie ze zbieraniem danych o środowisku.
- Włączenie zasad trwałego rozwoju do definicji i wdrożenia pozostałych polityk sektorowych.
- Wdrożenie i wykonanie dyrektywy dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko.

Cła

- Zakończenie dostosowania ustawodawstwa, szczególnie w sprawie stref wolnocłowych, produktów podwójnego zastosowania i technologii, prekursorów oraz wyrobów podrabianych i pirackich.

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne (WSiSW)

- Rozwój programów szkolenia w zakresie prawa wspólnotowego oraz wdrażanie dorobku w dziedzinie WSiSW.
- Dalszy rozwój i wzmocnianie instytucji WSiSW, szczególnie w celu zapewnienia odpowiedzialności policji.
- Przyjęcie dorobku UE w dziedzinie ochrony danych w celu zapewnienia sobie możliwości pełnego uczestnictwa w Systemie Informacyjnym Schengen i Europolu.
- Rozpoczęcie dostosowania w zakresie ustawodawstwa i praktyki wizowej zgodnych z normami UE.
- Przyjęcie i wdrożenie dorobku i praktyki UE w dziedzinie migracji (admisja, readmisja, wydalenie) w celu zapobiegania nielegalnym migracjom.
- Dalsze wzmocnienie zarządzania granicami oraz przygotowanie do pełnego wdrożenia Konwencji z Schengen.

- Zniesienie ograniczenia geograficznego dla Konwencji genewskiej z 1951 r. w dziedzinie azylu oraz rozwijania bazy zakwaterowania i wsparcia społecznego dla uchodźców.
- Przyjęcie i wdrożenie dorobku UE w dziedzinie korupcji, walki z narkotykami, przestępczością zorganizowaną, praniem brudnych pieniędzy oraz współpraca sądowa w sprawach karnych i cywilnych; dalsze wzmacnianie współpracy międzynarodowej w tych dziedzinach.

Wzmocnienie zdolności administracyjnej i sądowej

- Zakończenie reform dotyczących modernizacji administracji publicznej celem zapewnienia skutecznego zarządzania polityką Wspólnoty, łącznie ze wzmocnieniem zarządzania granicami oraz przygotowaniem do wdrożenia Konwencji z Schengen.
- Zakończenie tworzenia ram legislacyjnych dotyczących wewnętrznej i zewnętrznej kontroli finansowej; zakończenie ustanawiania organizacji centralnej do spraw harmonizacji wewnętrznych funkcji audytu/kontroli w ramach rządu; zakończenie ustanawiania wewnętrznych jednostek audytu/kontroli w ośrodkach planowania rozchodów; zakończenie „funkcjonalnej niezależności” państwowych wewnętrznych kontrolerów/rewidentów zarówno na szczeblu centralnym, jak i zdecentralizowanym, oraz kontroli finansowej *ex-ante*; wydanie podręcznika audytu oraz opracowanie śladu rewizyjnego w celu kontroli funduszy UE.
- Zakończenie reform terytorialnych i rozwijanie koncepcji zarządzania regionalnego i komunalnego.
- Ustanowienie struktur operacyjnych na szczeblu regionalnym i wzmocnienie istniejących struktur administracyjnych zajmujących się rozwojem regionalnym.

5. PROGRAMOWANIE

W okresie 1996–1999 r. Turcja otrzymała 376 mln EUR w ramach dotacji, co stanowi średnią roczną w wysokości ponad 90 mln EUR. Od 2000 r. roczny przydział dla Turcji został ustalony na poziomie 15 % dwustronnych środków MEDA oprócz funduszy przewidzianych w ramach dwóch europejskich rozporządzeń w sprawie strategii/strategii przedakcesyjnej. Pierwsze rozporządzenie, przyjęte w kwietniu 2000 r., przewiduje 5 mln EUR rocznie przez trzy lata w celu wdrożenia środków wzmacniających unię celną UE–Turcja. Drugie rozporządzenie, będące w trakcie przyjmowania, odnosi się do wdrożenia środków mających na celu wsparcie rozwoju gospodarczego i społecznego w Turcji oraz zapewni 45 mln EUR rocznie przez trzy lata.

Wszystkie te fundusze zostaną ukierunkowane na cele przedakcesyjne. W 2000 r. ich podział przedstawia się następująco:

- 50 % środków przeznaczają się na reformy strukturalne i sektorowe mające na celu harmonizację tureckiego ustawodawstwa i praktyki z dorobkiem UE. Reformy zostaną wsparte poprzez udogodnienia w dostosowaniu strukturalnym; celem jest pomoc dla Turcji w podjęciu ważnych reform strukturalnych zgodnych z dorobkiem wspólnotowym i w ścisłej koordynacji z MFW i Bankiem Światowym.
- 50 % środków przeznaczają się na finansowanie środków mających na celu integrację Turcji ze strukturami UE: pomoc dla tureckiej administracji i jej instytucji w rozwijaniu zdolności do wdrażania dorobku Wspólnoty (w drodze rozwoju instytucjonalnego); pomoc dla Turcji w mobilizacji inwestycji koniecznych dla przybliżenia przemysłu i jego infrastruktury do norm wspólnotowych (w drodze wspierania inwestycji i rozwoju regionalnego/obszarów wiejskich). W ramach niniejszego przydziału Turcja może również wnieść część swego udziału do programów wspólnotowych i agencji, w tym do piątego programu ramowego badań i rozwoju technicznego (Dz.U. L 26 z 1.2.1999, str. 1) oraz do dziedziny edukacji i małych i średnich przedsiębiorstw.

5.1. Rola międzynarodowych instytucji finansowych

Dzięki „partnerstwu dla członkostwa” współpraca między Turcją i międzynarodowymi instytucjami finansowymi nabiera tempa i nowego wymiaru. Źródła dotacji, które w ramach „partnerstwa dla członkostwa” stały się dostępne, służą jako załączek i katalizator dla większych kwot na finansowanie rozwoju ze strony międzynarodowych instytucji finansowych (MIF). Proces ten jest rozwijany przez Komisję w powiązaniu z krajami kandydującymi, EBI i MIF, w szczególności z Bankiem Światowym, w celu ułatwienia współfinansowania projektów odnoszących się do priorytetów przedakcesyjnych. Jednocześnie istotny jest fakt, że ta ścisła współpraca ma miejsce wraz z programami innych dawców (Państwa Członkowskie; państwa trzecie).

6. PRZEPISY WARUNKOWE

Pomoc wspólnotowa dla Turcji na finansowanie projektów poprzez instrumenty przedakcesyjne jest uwarunkowana poszanowaniem przez nią zobowiązań w ramach Układu o stowarzyszeniu, unii celnej i związanych z nimi decyzji Rady Stowarzyszenia WE–Turcja, na przykład w sprawie systemu handlu produktami rolnymi. Należy podjąć dalsze kroki w kierunku spełnienia kryteriów kopenhaskich, w szczególności postępu w zakresie osiągnięcia w 2001 r. specjalnych priorytetów niniejszego „partnerstwa dla członkostwa”. Niedotrzymanie wymogu poszanowania tych ogólnych warunków mogłoby doprowadzić do podjęcia przez Radę decyzji o zawieszeniu pomocy finansowej na podstawie art. 4 proponowanego jednolitego rozporządzenia ramowego.

7. MONITOROWANIE

Wdrażanie „partnerstwa dla członkostwa” monitorowane będzie w ramach Układu o stowarzyszeniu. Jak podkreśliła to Rada Europejska w Helsinkach, w przypadku Turcji ważny jest fakt, że przejmowanie dorobku nadal odbywa się w ramach Układu o stowarzyszeniu i jego instytucje zgodnie z tymi samymi ustaleniami, bez względu na to, czy negocjacje zostały rozpoczęte, mogą badać jego przebieg.

Odnosne sekcje „partnerstwa dla członkostwa” zostaną omówione we właściwym podkomitecie. Komitet Stowarzyszenia omawia całokształt rozwoju, postępów i problemów w osiągnięciu priorytetów i celów pośrednich, jak również spraw bardziej szczegółowych napływających ze strony podkomitetów.

Na początek Komitet Zarządzający MEDA zapewnia, że decyzje w sprawie finansowania w ramach trzech instrumentów (MEDA; dwa rozporządzenia finansowe w ramach strategii europejskiej) są zgodne ze sobą, a także z „partnerstwem dla członkostwa”.

Komisja przygotowuje nowe, jednolite rozporządzenie w sprawie wdrożenia nowej linii budżetowej w ramach „strategii przedakcesyjnej dla Turcji” (wstępny projekt budżetu 2001 r.). Po przyjęciu tego rozporządzenia Komitet Zarządzający Phare ma zapewnić monitorowanie zgodności z „partnerstwem dla członkostwa”.
